

Sonate analyse

Expositie (A): Presentatie van thema 1 en 2. De toonsoort is eerst de Tonica en dan de Dominant. Alle thema's worden afgerond door een cadens (IV-V-I).

- Thema 1 kenmerken: "to-the-point", stevig, bestaande uit de drieklank van de Tonica. Thema kan worden opgedeeld in 1a en 1b. A + B verschillen enigszins van elkaar. Een thema 1 kan in de Expositie vooraf worden gegaan door een 'Introductie', vaak op de trap I of V.
- Overgangszin: de modulatiezin. In majeur ga je naar de 'Dominant' en in mineur naar de 'Parallel-tonsoort'.
- Thema 2 kenmerken: "lyrisch", verfijnd, staat in de Dominant of Parallel-tonsoort. Thema kan worden opgedeeld in 2a en 2b. A + B verschillen enigszins van elkaar.
- Slotzin: Einde van een deel. Vaak vooraf gegaan door een triller. Codetta hergebruikt materiaal of bevat nieuw materiaal. Om de beweging af te remmen volgt op de Slotzin (vaak gebaseerd op een cadens) soms een slotbevestiging (= continue herhaling van V-I).

Doorwerking (B): Het materiaal van de Expositie (o.a. thema 1+2) wordt 'verwerkt'. Dit gebeurt altijd in diverse toonsoorten, waarin op het einde (de Reprise) een modulatie voorkomt naar de Tonica. De Doorwerking noem je ook wel 'Verwerking'. In het Classicisme (18e-19e eeuw) is de doorwerking vaak kort, maar richting de Romantiek (19e eeuw) wordt de doorwerking steeds belangrijker en uitgebreider.

Reprise (A'): Herhaling van de Expositie. Er vindt over het algemeen geen modulatie plaats, maar het kan wel. De reprise bevat variaties om letterlijke herhaling te voorkomen. De Toonsoort is meestal de Tonica. Een sonate in mineur kan soms in zijn majeur eindigen (bijvoorbeeld c mineur wordt dan C majeur).

- Verbindingszin: deze zin heeft vaak géén modulatie omdat de Reprise in de Tonica moet blijven. Wel bevat het variatie om saaiheid en letterlijke imitatie te voorkómen.
- Coda: Definitieve sluiting van het Allegro. Soms wordt een Reprise gevolgd door een Coda, welke bestaat uit eerder gebruikte elementen (van de slotzin) of nieuwe elementen. Een Coda kan kort of erg lang zijn. Het borduurt voort op eerder gebruikte elementen of er worden nieuwe elementen verwerkt.

Algemene vragen

1. Schrijf aan de sleutel de toonsoort op van de Sonate.
2. Geef in de bladmuziek aan wat thema 1 (A1) is
3. Geef in de bladmuziek aan wat thema 2 (A2) is
4. Ga in je bladmuziek kijken of je de twee thema's terug ziet komen en geef dat aan

5. Geef in de bladmuziek aan waar de expositie start (B).
6. Schrijf ook op in welke toonsoort de expositie staat.
7. Geef daarna aan waar de reprise (A') start (zie de al eerder gevonden thema's)

8. Ga op zoek naar de overgangszin en verbindingszin
9. Ga op zoek naar de slotzin
10. Is er een coda? Geef dat aan in de bladmuziek.